

Metodologie 2

materiál k prostudování do 26. 3.

Lenka Slepíčková

Jednotlivé snímky prezentace jsou opatřeny zvukem, vždy klikněte na šedou ikonku reproduktoru uprostřed snímku.

OPAKOVÁNÍ: Dokázali jste v hypotézách v jedné z minulých prezentací správně určit proměnné? Může to být otázka v testu!

Hypotézy, závislá a nezávislá proměnná

- 1. Čím více učitel věří ve schopnosti svých žáků, tím lepších výsledků žáci dosahují.**
- 2. Frekvence a kvalita žakových promluv ve vyučovacích hodinách pozitivně souvisí s jeho výsledky.**
- 3. Dívky jsou v učebnicích prvouky zobrazovány stereotypněji než chlapci.**
- 4. Hraní počítačových her souvisí s agresivitou.**

Snímek bez zvuku!

Nezávislá proměnná – červená

Závislá proměnná - zelená

1. Čím více učitel věří ve schopnosti svých žáků, tím lepších výsledků žáci dosahují. (**učitelova víra ve schopnosti žáků** – jedná se o koncept, který se také nazývá jako *akademický optimismus*; **výsledky žáků**)

2. Frekvence a kvalita žakových promluv ve vyučovacích hodinách pozitivně souvisí s jeho výsledky. (**frekvence a kvalita žakových promluv ve vyučovacích hodinách**; **výsledky žáka**)

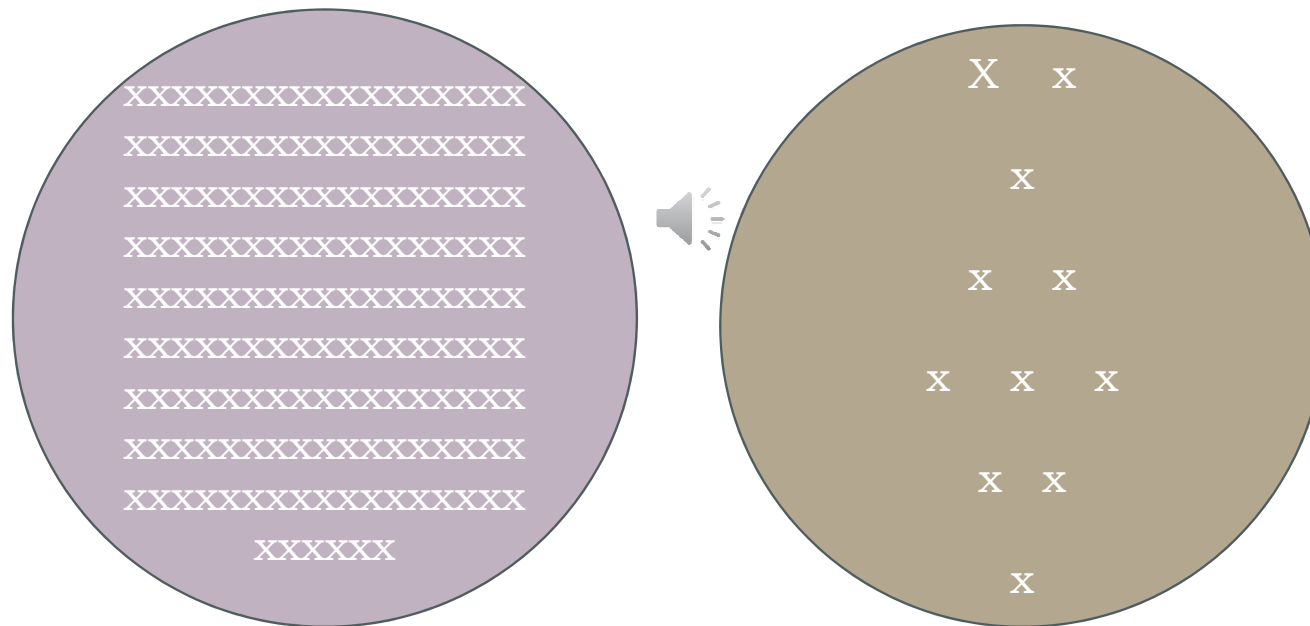
3. Dívky jsou v učebnicích prvouky zobrazovány stereotypněji než chlapci. (**gender/pohlaví (zobrazované osoby)**; **stereotypnost zobrazování**)

4. Hraní počítačových her souvisí s agresivitou. (**hraní počítačových her**; **agresivita**)

Populace x vzorek

Základní soubor x výběrový soubor

Typy výběru vzorku a reprezentativita

Výběry, které zaručují reprezentativitu

1. Náhodný výběr
2. Kvótní výběr (s výhradou)

Výběry, které nezaručují reprezentativitu

3. Účelový výběr
4. Dostupný výběr
5. Anketa
6. Sněhová koule

Techniky sběru dat v kvantitativním výzkumu

- **Pozorování**
- **Rozhovor**
- **Experiment**
- **Dotazník**
- **Obsahová analýza textů, dokumentů**
- **Sociometrie a vytváření sociogramu nebo sociometrického indexu**

Pozorování

- Zúčastněné, nezúčastněné
- **Pozorovací arch**, do kterého se zaznamenávají pozorované **kategorie**

Př. Flandersův systém na pozorování komunikace ve třídě

Řeč učitele	<ol style="list-style-type: none">1. Akceptuje žákovy city2. Chválí a povzbuzuje3. Akceptuje žákovy myšlenky nebo je rozvíjí4. Klade otázky5. Vysvětluje6. Dává pokyny nebo příkazy7. Kritizuje nebo prosazuje vlastní autoritu
Řeč žáka	<ol style="list-style-type: none">8. Odpovídá9. Hovoří spontánně
Ostatní kategorie	<ol style="list-style-type: none">10. Ticho. Pauzy. Zmatek

„Vím, že se někteří z vás necítíte dobře (1), nedejte se znechutit (2) a zkoušejte dál (6).“

„Výborně, Bětko“ (2). „Dobře, dál“ (6)

„Dobře, to byl jeden názor, kdo má jiný?“ (3)

Dotazník

Introspekce ☺

Co zvyšuje/snižuje moji ochotu odpovídat na dotazník?

Co zvyšuje/snižuje mou ochotu odpovídat na citlivé otázky v dotazníku?

Dotazník

- **Administrace dotazníku**
- **Obsah dotazníku**
- **Formulace otázek**
- **Formulace odpovědí**
- **Řazení otázek v dotazníku (dramaturgie dotazníku)**

Formulace otázek

Je otázka konkrétní a srozumitelná?

„Myslíte si, že jsou neplodní lidé stigmatizováni?“

„Myslíte si, že marihuana by neměla být dekriminována?“

„Slaví se ve vaší rodině svátky?“

Je otázka krátká?

„Kolikrát jste za posledních šest měsíců hovořil s lékařem kvůli Vaším zdravotním obtížím, ať už to byl Váš praktický lékař nebo specialista; neberte prosím v úvahu případy, kdy jste věc jen konzultoval se známým, který je lékařem.“

Není otázka dvojité?

„Nabízí věznice dost vzdělávacích programů, nebo by mohla být nabídka širší? Ano-Ne“

„Jak často se stýkáte se svými rodiči?“

„Pokládáte problémovou metodu za účelný prostředek aktivizace žáků a používáte ji?“

Není otázka sugestivní?

Nevzniká efekt sociální žádoucnosti odpovědi?

Nevzniká efekt vynucené odpovědi?

Formulace variant odpovědí

- Musí být konkrétní, vzájemně se vylučující, všichni se v nich musí najít

„ Jak často si přisolujete pokrmy?“

- a) Nikdy
- b) Zřídka
- c) Jen když je potřeba
- d) Často
- e) Vždy

Typy variant odpovědí

- Likertova škála
- Seznam na výběr
- Položky k seřazení
- Číselná nebo jiná škála
- Bipolární škála

Otevřené otázky v dotazníku

Výhody a úskalí

Co dělat, pokud nedokážu vymyslet varianty odpovědí?

o15 Zaregistroval(a) jste v poslední době nějakou komunikační kampaň na českou / slovenskou vysokou školu? Pokud ano, prosím, stručně ji popište a uveďte, o jakou vysokou školu se jednalo. Působila na Vás spíš pozitivně či negativně? (Výzkum Uchazeči 2017)

- 1797 odpovědí
- Ze 78 % odpovědí vyplynulo, že uchazeč/ka nezaregistroval/a kampaň

Příklady odpovědí:

„Rádio“

„Ano“

„Nikam jsem se neregistroval“

„Neúčastnila jsem se“

„Na žádnou komunikační kampaň jsem se nepřihlásila“

„Pozitivně“

„Negativně“

„Je zcela brilantní“

„V rámci kupčení s diplomy, výzkumy“

„VŠ mám vybranou“

„Nesleduji kampaně“

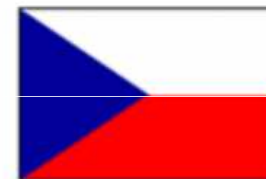
„Nemám zájem, porovnávat vaši školu s jinou, ani zde prezentovat jinou školu“

„Na to vám ščiju.“

Ukázky a příklady z profesionálně zpracovaných dotazníků

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dobrý den,

dovolte, abychom Vás požádali o spolupráci na výzkumu, který provádí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s cílem zjistit, jak probíhá výběr budoucího studia u studentů 3. ročníku gymnázií. Dotazník je anonymní a zpracování dat bude probíhat mimo školu na půdě výzkumné agentury. Vyplnění dotazníku je jednoduché, zabere Vám mezi 15 – 20 minutami.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc.
náměstek ministryně

Za White Wolf Consulting
Ing. Magdaléna Šedová
administrátorka projektu

Odpovědi zaznačte křížkem v daném poli (☒) Pokud není uvedeno jinak, uvádějte jednu možnost odpovědi

Následující otázky se týkají rozhodování o tom, jaký obor si přejete studovat na vysoké škole. Budeme se ptát na to, jaké faktory při rozhodování hrají roli, a kdo vás nejvíce ovlivňuje.

B01 Když přemýšlíte o volbě oboru dalšího studia, co všechno je pro vás významné?

Následující položky ohodnoťte podle důležitosti pro volbu dalšího studia škále od 1 = zcela nedůležité po 5 = velmi důležité. Ohodnoťte prosím každou položku seznamu.

	< zcela nedůležité		velmi důležité>		
a) Uplatnění mých schopností	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) Možnost dělat to, co mě baví	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
c) Možnost pomáhat druhým	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
d) Budoucí profesní růst	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
e) Prestiž budoucí profese	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
f) Finanční ohodnocení budoucí profese	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
g) Uplatnění na trhu práce	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
h) Pravděpodobnost přijetí na daný obor	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
i) Sladění budoucí profese s rodinným životem	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

B02 O volbě svého budoucího studia mluvíte se svými kamarády, rodiči, a jinými lidmi.

Ohodnoťte, jak moc vás při rozhodování o dalším studiu ovlivnil názor následujících osob:

	Rozhodně	spíše	spíše	rozhodně
--	----------	-------	-------	----------

Na závěr dotazníku prosíme o vyplnění základních údajů o vás, vašem bydlišti a rodině.

id01a Jste studentem (studentkou):

- 1 2. ročníku 4-letého gymnázia
- 2 3. ročníku 4-letého gymnázia
- 3 4. ročníku 4-letého gymnázia
- 4 kvinty víceletého gymnázia
- 5 sexty víceletého gymnázia
- 6 septimy víceletého gymnázia
- 7 oktávy víceletého gymnázia

id01b Vaše škola je v kraji:

- 1 Jihočeský
- 2 Jihomoravský
- 3 Karlovarský
- 4 Královéhradecký
- 5 Liberecký
- 6 Moravskoslezský
- 7 Olomoucký
- 8 Praha
- 9 Pardubický
- 10 Plzeňský
- 11 Středočeský
- 12 Ústecký
- 13 Vysočina
- 14 Zlínský

id06a Rozvedli se vaši rodiče někdy?

- 1 Ano 2 Ne

pokud ano, vzpomenete si přibližně kdy?
vyplňte, co je pro vás jednodušší
v roce

a nebo – když mi bylo let

id07 Žijete společně s rodiči?

- 1 S oběma rodiči
- 2 Společně s jedním z rodičů
- 3 Mimo domácnost rodičů
(u někoho jiného z rodiny)
- 4 Mimo domácnost rodičů
(internátu/v ubytovně)
- 5 Jiným způsobem –vypište

.....

id08 Vzdělání matky

- 1 Základní
- 2 Střední bez maturity
- 3 Střední s maturitou
- 4 vysokoškolské

A15VB

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVŔNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 48
826 47 Bratislava

Euro MedPro, s.r.o.

Vážený/á žiak/žiačka!

Odpovedaním na otázky nám pomôžeš pochopiť viac o tom, ako žijú mládí ľudia. Rovnaké otázky sú použité v prieskumoch v ďalších 43 krajinách v Európe a Severnej Amerike.

Tvoje odpovede ostanú tajné a Tvoj dotazník uvidia len výskumní pracovníci. Neuvidia ho Tvoji rodičia, ani učitelia. **Nemaj/a by si na dotazník napísať svoje meno.** Po jeho vyplnení ho vložíš do spoločnej obálky, ktorá sa potom zalepí.

Ak si nepraješ vyplňovať dotazník, tak nemusíš. Ak sú akékoľvek otázky, na ktoré si nepraješ odpovedať, môžeš ich preskočiť a pokračovať ďalej.

Pretože sú tieto otázky kladené v mnohých rôznych krajinách a kultúrach, môžu Ti niektoré z nich pripadať trochu nezvyčajné. Prosím, neponáhľaj sa, pozorne si prečítaj postupne každú otázku a odpovedaj na ňu najúprimnejšie ako vieš. Pamätaj, že nás zaujíma len Tvoj názor. Nie je to test, ani v ňom nie sú správne alebo nesprávne odpovede. Najviac nám pomôžeš, ak sa budeš snažiť odpovedať na každú otázku úprimne a pravdivo.

Svoju odpoveď označ krížikom v príslušnom štvorčeku.

Ak si sa pomýlil/a a praješ si označiť inú odpoveď, začerni štvorček s nesprávnou odpoveďou a krížikom označ druhú zvolenú odpoveď.

Ďakujeme Ti za pomoc pri našom prieskume.

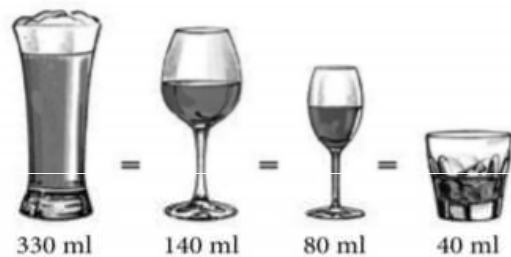
18. V súčasnosti, ako často piješ niečo alkoholické, napríklad pivo, víno alebo liehoviny ako vodka, slivovica, borovička?

Pokús sa zahrnúť aj tie prípady, keď si vypil/a iba malé množstvo. Zaškrtni, prosím, jedno políčko pre každý riadok.

	Každý deň	Každý týždeň	Každý mesiac	Zriedkavo	Nikdy
Pivo	☐	☐	☐	☐	☐
Víno	☐	☐	☐	☐	☐
Liehoviny / pálenky (<i>napr. vodka, slivovica, becherovka, fernet</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Miešané alkoholické nápoje (<i>napr. Beton, Bavorák, Smirnoff Ice, Bacardi Breezer</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
Akékoľvek iné nápoje, ktoré obsahujú alkohol	☐	☐	☐	☐	☐

19. Keď porozmýšľaš o bežnej príležitosti, koľko nápojov obsahujúcich alkohol zvykneš vypiť?

"Nápoj" môže byť fľaša alebo plechovka piva (približne pol litra), pohár vína (približne dva deci), pohárik pálenky (približne pol deci), alebo pohár miešaného nápoja.

Pivo	Víno	Likér	Liehoviny
------	------	-------	-----------

Nikdy nepijem alkohol	Menej ako jeden nápoj	1 nápoj	2 nápoje	3 nápoje	4 nápoje	5 alebo viac
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. Ako obľúbený si vo svojej triede?

Veľmi
neobľúbený

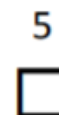
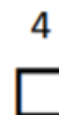
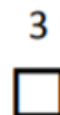
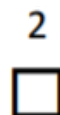
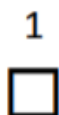

Veľmi
obľúbený

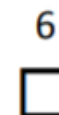

32. Aké dôležité je pre Teba byť obľúbený v Tvojej triede?

Vôbec to nie
je dôležité

Veľmi
dôležité

33. Toto je vyjadrenie o spolužiakoch v Tvojej triede.

Prosím, označ, ako veľmi s ním súhlasíš alebo nesúhlasíš.

Zaškrtni, prosím, jedno políčko.

	Úplne súhlasím	Súhlasím	Ani súhlasím, ani nesúhlasím	Nesúhlasím	Vôbec nesúhlasím
V našej triede sa žiaci podieľajú na tvorení triednych pravidiel.	☐	☐	☐	☐	☐

34. Toto sú niektoré vyjadrenia o žiakoch na Tvojej škole.

Prosím, označ, ako veľmi súhlasíš alebo nesúhlasíš s každým z nich.

Zaškrtni, prosím, jedno políčko pre každý riadok.

	Úplne súhlasím	Súhlasím	Ani súhlasím, ani nesúhlasím	Nesúhlasím	Vôbec nesúhlasím
Na našej škole sa žiaci podieľajú na plánovaní školských aktivít a udalostí (športové dni, exkurzie, výlety, atď.)	☐	☐	☐	☐	☐
Na našej škole majú žiaci možnosť spolurozhodovať a plánovať školské projekty.	☐	☐	☐	☐	☐

Toto je obrázok rebríka. Vrchná časť rebríka "10" je Tvoj najlepši možný život a spodná časť rebríka "0" je Tvoj najhorši možný život.

44. Vo všeobecnosti, kde sa cítiš, že stojíš na tomto rebríku Ty v tomto momente?

Zaškrtni políčko vedľa čísla, ktoré najlepšie popisuje, kde stojíš Ty.

	☐	10	Najlepši možný život
	☐	9	
	☐	8	
	☐	7	
	☒	6	
	☐	5	
	☐	4	
	☐	3	
	☐	2	
	☐	1	
	☐	0	Najhorši možný život

62. Mal/a si niekedy pohlavný styk (niekedy sa tomu hovorí „milovať sa“, „mať sex“ alebo „vyspať sa s niekým“)?

- Áno
- Nie (pokračuj v otázke č. 65)

63. Poslednýkrát, keď si mal/a pohlavný styk, pozítli ste Ty alebo Tvoj/a partner/ka:

	Áno	Nie	Neviem
Kondóm	☐	☐	☐
Tabletky (hormonálna antikoncepcia)	☐	☐	☐
Tabletka "po" (napr. Escapelle, Postinor)	☐	☐	☐
Nejaká iná metóda	☐	☐	☐

LÉKAŘSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

AGENTURA INRES – SONES

VÝZKUM NÁZORŮ A POSTOJŮ LÉKAŘŮ
K PROBLEMATICE ZDRAVOTNICTVÍ
A ZDRAVÉHO ZPŮSOBU ŽIVOTA - 2012

Vážená paní doktorko, vážený pane doktore,

podobně jako v uplynulých letech, obracíme se i v tomto roce na lékaře České republiky, abychom zjistili jejich názory a postoje k některým aktuálním otázkám, týkajícím se problematiky zdravotnictví, zdravého způsobu života i způsobu výkonu lékařského povolání. Domníváme se, že pravdivé poznání skutečných názorů a postojů lékařů může nemalou měrou přispět k řešení řady problémů, zatěžujících jak zdravotnictví ČR, tak následně celou společnost.

Dovolujeme si Vás proto požádat o účast v sociologickém výzkumu a o odpověď na několik otázek.

Naším cílem je zjistit, s jakými problémy se lékaři ve vztahu ke zdravotnictví především potýkají, jak hodnotí současnou situaci v této oblasti, v čem spatřují příčiny současného stavu a jaká východiska navrhují. Zajímá nás rovněž, jak se dívají na některé stránky způsobu života a jaké jsou jejich přístupy nejen k léčebné, ale i preventivní péči.

VÝZKUM JE ANONYMNÍ, NIKDE NEUVÁDĚJTE SVÉ JMÉNO !

Výsledky výzkumu budou zpracovány souhrnně a lékaři o nich budou informováni prostřednictvím odborného i stavovského tisku.

LISTOPAD 2012

LÉKAŘSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

AGENTURA INRES – SONES

**PROSÍME NYNÍ O VÁŠ NÁZOR NA NĚKTERÉ PROBLÉMY SPJATÉ
S VÝKONEM LÉKAŘSKÉ PROFESE.**

35. Co, kromě nedostatku financí, považujete za největší problém současné medicíny? (Uveďte prosím stručně svůj názor.)

.....
.....
.....

Více info zde: SLEPIČKOVÁ, Lenka a Iva ŠMÍDOVÁ. Postoje českých lékařů k medicíně a k změnám v praxi reprodukční medicíny. Data a výzkum, AV ČR, Sociologický ústav, 2014, roč. 8, č. 1, s. 63-95. ISSN 1802-8152. doi:10.13060/23362391.2014.8.1.110.

Nevyžádané dobré rady pro sběr dat pomocí dotazníku

Nevydávejte se pro data, dokud

1. Nemáte jasně formulované výzkumné otázky a hypotézy a provedenou operacionalizaci všech proměnných
2. Váš dotazník neschválil/a vedoucí práce
3. Jste neprovedli PŘEDVÝZKUM
4. Neujistili jste se, že podobná/stejná data už nenasbíral někdo před vámi (sekundární analýza dat)

